

AKATIST SVETOM OCU NAŠEM JOVANU ZLATOUSTU

Kondak 1.

Neustrašivi vođo Crkve Hristove, zlatorečivi učitelju Jovane! Od mladosti ukrasivši sebe vrlinama, ti se istinski potruđi, i za ime Hristovo gonjenje pretrpe, i u izgnanstvu život okonča; zato si na nebu dvostruko proslavljen, mudri ustrojitelju poretka crkvenog. Toga radi mi te s umiljenjem slavimo, kličući: Raduj se, veliki svetitelju Jovane Zlatouste!

Ikos 1.

Angelski lik noseći, ti požive u telu kao bestelesan, svetitelju oče Jovane Zlatouste; jer uzimajući na sebe mnoge trudove radi spasenja braće, ti dobrim delima proslavi Oca nebeskog. Stoga ti govorimo:

Raduj se, ukrase Crkve pravoslavne!

Raduj se, znamenitih roditelja čedo blagosloveno!

Raduj se, još u detinjstvu od majke tvoje ljubavlju prema reči Božjoj zapojeni!

Raduj se, jer od mladosti ti razum svoj Hristu potčini!

Raduj se, jer si svesrdno Bogu služio!

Raduj se, učitelju vasseljene!

Raduj se, hrišćana svih vremena nastavniče u molitvama!

Raduj se, monaškog života u Carigradu obnovitelju!

Raduj se, Gota i Skita prosvetitelju!

Raduj se, Bogom ukrepljeni pravde revnitelju!

Raduj se, jer si ušao u radost Gospoda svoga!

Raduj se, usrdni naš zastupniče!

Raduj se, veliki svetitelju Jovane Zlatouste!

Kondak 2.

Videći čist život roditelja tvojih Sekunda i Antuse, Gospodu Hristu bi ugodno da ih proslavi, zato im kao utehu darova tebe, sveti oče Jovane; da bi verni, spominjući vrline tvoje, veličali pravedni par koji tebe rodi, i ugledajući se na njega pevali Bogu: Aliluja!

Ikos 2.

Razum obogativši učenjem, a srcem izmalena vaspitan u pobožnosti, ti si, Jovane, bio radost i uteha majci svojoj kada ona bi lišena svoga supruga i kćeri. Toga radi mi ti prinosimo ovakve pohvale:

Raduj se, dečacima zvezdo dobrodušnosti!

Raduj se, Angela hranitelja radovanje!

Raduj se, jer ga nikada nisi ožalostio!

Raduj se, ljubimče bližnjih!

Raduj se, jer napredan u učenju ti zadivi mudrace ovog sveta!

Raduj se, jer ti još kao đak posrami i urazumi Antimija bogohulnika!

Raduj se, jer ti po sudovima vide gorke suze ugnjetavanih!

Raduj se, jer se ukloni od onih koji čine bezakonje!

Raduj se, jer si tražio put spasonosne nezlobivosti!

Raduj se, jer si se po prestavljenju matere svoje u pustinju povukao!

Raduj se, jer si se u pustinji usrdno molio Bogu za preminule roditelje!

Raduj se, jer roditelji tvoji danas, radujući se sa Vladičicom i Svetima, veličaju se i slave od zemnorodnih!

Raduj se, veliki svetitelju Jovane Zlatouste!

Kondak 3.

Silu, da rečju i delom služiš Hristu, ti sveti oče Jovane, kao imenjaka svetog Preteče, steče u pustinji. Jer tamo, postom umrtvivši strasti telesne, ti dušu svoju okrili molitvom, i kao vojnik ti se obuče u sveoružje Božije protiv kneza koji vlada u vazduhu, s nadom pevajući Bogu krepkome: Aliluja!

Ikos 3.

Imajući kostret i pojas od kože oko sebe, podražavaoče Krstitelja Hristova, ti si se, sveti oče Jovane, biljem hranio u pustinji, iz koje si izašao kao junak pun sile. Zato ti kličemo:

Raduj se, jer si uzdržljivošću ti upodobio sebe proroku Iliji!

Raduj se, siromaštva Hristovog podražavaoče!

Raduj se, jer celomudrijem ti ukrepi nemoć tela!

Raduj se, jer bogorazmišljanjem ti odagna mrzovolju!

Raduj se, jer imajući na umu sveznanje Božije, ti sačuva srce svoje neporočnim!

Raduj se, jer zamke demonske ti posrami bdenjem!

Raduj se, jer ti sam pobedi iskušenja, pa zatim i druge nauči tome!

Raduj se, mudri ukrepitelju onih što se u duhovnom delanju podvizavaju!

Raduj se, jer prijatelja svoga Teodora ti odvрати od pada u greh!

Raduj se, jer prijatelja svog episkopa Vasilija ti učvrsti u služenju!

Raduj se, pokazivaču tihog pristaništa prognanima od sveta!

Raduj se, monaškog života zaštitniče!

Raduj se, veliki svetitelju Jovane Zlatouste!

Kondak 4.

Nastanivši se sam u pećini, ti pobedi novu buru iskušenja, sveti oče Jovane. A kada zbog bolesti napusti pustinju i dođe u Antiohiju, ti bi od svetog Meletija postavljen za đakona i sa revnošću se posveti staranju oko sirotinje. Videći to, verni radosno pevahu Bogu: Aliluja!

Ikos 4.

Čuvši od vernih pohvalne reči o tebi, sveti oče Jovane, sveti Flavijan po zasluži nizvede na tebe blagodatni sveštenstva. Tome se Antiohijani radovahu, i pravedno ceneći tvoje trudove, ovako te veličaju:

Raduj se, jer ti odbaci svako staranje o sebi!

Raduj se, zaklone ubogih!

Raduj se, toplo pribežište sirotana!

Raduj se, utišavaoče nevolja!

Raduj se, tugovaoče zbog ljudskih neznanja!

Raduj se, slatkoglasni slavitelju devstvenog življenja!

Raduj se, jer ti prosveti mnoge Jevreje!

Raduj se, jer si učenjem istine poučavao one što ištu spasenje!

Raduj se, jer životom svojim ti ne posrami to učenje!

Raduj se, pobožnosti svetilniče!

Raduj se, dušom jednaki sa apostolima!

Raduj se, jer ti s pravom bi povereno pastirsko staranje o dušama!

Raduj se, veliki svetitelju Jovane Zlatouste!

Kondak 5.

Čuvajući iskupljenje bogoprolivenom krvlju od večne smrti, ti si, sveti oče Jovane, primivši sveštenečki čin, delo blagovesnika bogomudro obavljao, izobličavajući, preteći, moleći sa svakim trpljenjem i učenjem, i pevajući Bogu: Aliluja!

Ikos 5.

Videći besporedak u gradu, i tugujući zbog toga, ti ne dade sebi odmora, sveti oče Jovane; neverne poučavajući blagovešćenjem, a verne osvećujući tajnama crkvenim i učeći tajanstvima vere, ti po zaslugi steče ime –Zlatoust–, čuvši od svih ovo :

Raduj se, pastiru dobri!

Raduj se, jer si crkvi Hristovoj mnogo dece rodio svetim krštenjem!

Raduj se, jer si toj deci pomazanjem mira darovao pečat dara Duha Svetog!

Raduj se, umilni predstojatelju presvete trpeze!

Raduj se, jer si hranom besmrtnosti hranio decu svoju!

Raduj se, očistitelju srca pokajanjem!

Raduj se, venčaoče brakova u Gospodu!

Raduj se, iscelitelju pomoću pomazivanja jelejem!

Raduj se, bogomudri tumaču reči Božije!

Raduj se, moćni izobličitelju jeresi!

Raduj se, duboki studenče istinitog bogoslovlja!

Raduj se, jer si zadobio srca pastve, ispunjena ljubavlju prema tebi!

Raduj se, veliki svetitelju Jovane Zlatouste!

Kondak 6.

Kao propovednik pokajanja ti se naročito pokaza, sveti oče Zlatouste, kada Antiohijani, oborivši carev kip, padoše pod carev gnev. No tešeci ih milosrđem Božjim, ti si ih sve propovedima svojim privlačio k popravci života, da bi čistim srcem pevali Bogu: Aliluja!

Ikos 6.

Radošću zasija Antiohija, kada pod uticajem propovedi tvojih, olakšavši bezakonja svoja, dobi oproštaj od cara. Ali je ubrzo pokri tuga zbog rastanka s tobom; jer ti, sveti oče Zlatouste, bi pozvan za arhiepiskopa Carigrada. Stoga ti kličemo:

Raduj se, jer si kao Isaija nevoljama otačastvenog grada patio!

Raduj se, jer si kao Jeremija nevaljalstvo ljudsko oplakao!

Raduj se, jer si kao Jezekilj bezakonike k obraćenju prizivao!

Raduj se, munjo koja si gordost zbacila!

Raduj se, grome koji si bezakono živeće uplašio!

Raduj se, koristoljublja izobličitelju!

Raduj se, jer si propast sujete otkrio!

Raduj se, stidnog mnogobožja jelinskog posramitelju!

Raduj se, smućenih srca umiritelju!

Raduj se, episkopu Flavijanu, starcu pravednome pomoćniče!

Raduj se, jer si sa pustinjacima priveo na milost carske doglavnike!

Raduj se, jer si ravan Joni koji je spasao Nineviju!

Raduj se, veliki svetitelju Jovane Zlatouste!

Kondak 7.

Hoteći da Crkvu Carigradsku, kao nevestu Hristovu, dostojno ukrasiš, ti si sve, sveti oče Zlatouste, divno uredio. Svenoćnim bdenjima ti si odvratio verne od arijanskih zborišta i mudro si ustrojio čin Božanstvene liturgije, da mi, prožeti miomirisnim mirom molitve, zbog tebe pevamo Bogu: Aliluja!

Ikos 7.

Novo znamenje milosti Božije bi zbog tebe, svetitelju: jer verni svih vremena, opšteći sa Bogom pomoću molitava, postaju mudri na spasenje. Stoga primi od nas ove pohvale:

Raduj se, jer si kao David molitvenim rečima crkvu božiju obogatio!

Raduj se, jer si kao brat Božji Jakov čin Božanstvene liturgije napisao!

Raduj se, jer si se u tome na Vasilija Velikog ugledao!

Raduj se, obitalište Duha Svetog!

Raduj se, jer tobom Duh Sveti napisa reči spasonosne!

Raduj se, jer molitvama tvojim, ustavši od sna, blagodarimo Ocu!

Raduj se, jer tvojim rečima, odlazeći na spavanje, prosimo od Duha Svetog oproštaj grehova!

Raduj se, jer ustima tvojim preklinjemo Sina Božijeg, da pričešće Božanskih Tajni ne primimo na sud ili na osudu!

Raduj se, slugo Božji, koji ponižene pozivaš na Večeru Hristovu!

Radu se, propovedniče Raspetog na krstu za život i spasenje sveta!

Raduj se, jer se u tvoje reči kao u zlatne haljine obukoše tajne vere!

Raduj se, pesmotvorče i divni govorniče!

Raduj se, veliki svetitelju Jovane Zlatouste!

Kondak 8.

Stranac na zemlji, ti se, sveti oče Zlatouste, životom svojim u prestonom gradu pokaza obrazac smirenosti, uzdržljivosti i čistote; jer ti tamo obitelji monaške obnovi i izgradi, i neporočnim devojkama propisa ustav monaškog života; od njih se kao miomirisni tamjan uznese Bogu velika pesma: Aliluja!

Ikos 8.

Svom dušom služeći Hristu, ti nisi hteo ugađati ljudima, sveti oče Zlatouste. Jer prestavši da viđenijim ljudima priređuješ večere, ti umnoži trpeze za sirotinju, i podiže stranopravnice i besplatne bolnice, te time pobudi da se kliče tebi:

Raduj se, revnosni podražavaoče svetitelja mirlikijskog Nikolaja!

Raduj se, jer si smirenošću stekao visinu!

Raduj se, jer si siromaštvom stekao bogatstvo!

Raduj se, jer tim vrlinama ti postade obrazac monasima!

Raduj se, hranitelju stradalnih!

Raduj se, jer si kao Avram strance primao!

Raduj se, utočište bezdomne siročadi!

Raduj se, staraoče bespomoćnih staraca i starica!

Raduj se, jer si bogatstvo svoje razdao siromasima!

Raduj se, jer si se svakom ucveljenom javljao kao Angeo utešitelj!

Raduj se, jer si ruke bogatih otvarao na dobročinstva!

Raduj se, jer se dubini milosrđa tvog obradova Mati Božija!

Raduj se, veliki svetitelju Jovane Zlatouste!

Kondak 9.

Želeći spasenje svakom narodu, ti si, sveti oče Zlatouste, Skitima, precima našim poslao propovednike Evanđelja iz Carigrada, gde si u ime apostola Pavla podigao hram za Gote, da bi oni, odbacivši Arijevu jeres, pravoslavnim ustima pevali Bogu: Aliluja!

Ikos 9.

Pravoslavne propovednike poslavši k nevernima, ti si sam, sveti oče Jovane Zlatouste, krenuo k crkvama vernih u Aziji, i obilazeći ih, ti si neradne izobličavao, a revnosne pohvaljivao, i na taj način sve bogomudro uredio. Stoga te slavimo:

Raduj se, svetilo Pravoslavlja!

Raduj se, pastiru dobri, jer si se postarao za zabludele ovce!

Raduj se, jer se danas u zemlji Skitskoj proslavlja ime tvoje!

Raduj se, jer se u njoj podižu crkve Božije u ime tvoje!

Raduj se, zajedničaru apostolske službe!

Raduj se, jer si po reči apostola Petra pasao stado Božije!

Raduj se, jer si ovo posećivao ne silom nego dragovoljno i po Bogu!

Raduj se, istrajni iskorenitelju podmitljivosti!

Raduj se, pravila crkvenih nepristrasni čuvaru!

Raduj se, jer si lenje sluge pravedno oterao!

Raduj se, jer od tebe biše pohvaljeni i okrepljeni oni što su se trudili na dobro!

Raduj se, iskusni rukovoditelju Crkve!

Raduj se, veliki svetitelju Jovane Zlatouste!

Kondak 10.

Spasenju pastve svoje ti ne presta služiti, sveti oče Zlatouste, vrativši se iz Azije u Carigrad. A kada stade neustrašivo izobličavati nevaljali život carice i velikaša, na tebe navališe mnoge nevolje; jer oni koje si izobličavao, pošto ne mogahu da odmah javno zapuše tvoja pravedna usta, tajno spremahu zaveru da pogube tebe, koji svim srcem kličeš Bogu; Aliluja!

Ikos 10.

Kao grudobran za nevino progonjene monahe, ti se pokaza, sveti oče Zlatouste. Zbog toga otvoreno izbi ogromna zloba, koja se tajaše u neprijateljima tvojim. Ulizica Teofilo sa caricom te na zborištu bezbožno okleveta i svrgnu, ne spomenuvši tvoje trudove na dobro otačastva. A mi, sa zahvalnošću sjećajući se tih trudova, govorimo:

Raduj se, jer si divnu ljubav pokazao prema otačastvu zemaljskom!

Raduj se, izbavitelju Carigrada od najezde varvara!

Raduj se, ukrotitelju groznog vožda Gotskog Gaina!

Raduj se, branioče starodrevnih prava, darovanih Crkvi od careva!

Raduj se, jer nisi dopustio moćnom dvorjaninu Evtropiju da oduzme Crkvi pravo utočišta!

Raduj se, jer si zatim u ovom utočištu spasao tog istog Evtropija kada je bio gonjen!

Raduj se, jer si zbog štíćenja Nitrijskih monaha krotko podneo nepravde bezakonog zborišta!

Raduj se, jer se na tebi ispuni reč Svetog Pisma: Ljubav dugo trpi!

Raduj se, jer si zabranio svojim da te oružjem brane!

Raduj se, jer nisi trgnuo mač protiv neprijatelja!

Raduj se, jer si se pokorio vlastima i dobrovoljno predao sebe u ruke vojnicima noću!

Raduj se, jer si pravde radi prognan iz otaybine!

Raduj se, veliki svetitelju Jovane Zlatouste!

Kondak 11.

Plač pastve tvoje uskoro se pretvori u radosno pevanje, slavni stradalče; jer kada te vođahu u progonstvo, iznenada nastade grmljavina, sevnuše munje, zagudi oluja i zemlja se zatrese. Videći to, carica se prepade, raskaja se i česno te vrati, smireno kličući: Aliluja!

Ikos 11.

Tebe, jarku buktinju Pravoslavlja, carica ubrzo dvostruko omrznu, kada je ti izobličila što je svoj kip postavila blizu hrama. Zbog toga, osuđen po drugi put, ti bi, sveti oče Zlatouste, poslat na zatočenje u daleko i maleno selo Kukuz. Zato primi od nas ove pohvale:

Raduj se, jer si, po reči proroka Jeremije, od mladosti uzeo na sebe jaram Božji!

Raduj se, jer si, po reči Hristovoj, ruku svoju metnuo na plug duhovni!

Raduj se, jer se do smrti nisi obazreo natrag!

Raduj se, jer si grmeo protiv nevaljale carice!

Raduj se, jer si omrznut bio od nje kao Krstitelj od Irodijade!

Raduj se, jer te na nevidljiv način Angeo spase od ubica!

Raduj se, jer u domu svom ti bi čuvan od pastve tvoje!

Raduj se, od slugu nepravednih sudija ponižavani!

Raduj se, jer si u zatočenje išao krotko sa smirenjem!

Raduj se, od vernih ožaljani!

Raduj se, za Gospoda raspetoga izranavljeni i šamarani!

Raduj se, jer zbog trpljenja tvog likovahu na nebu Mučenici sa Pretečom!

Raduj se, veliki svetitelju Jovane Zlatouste!

Kondak 12.

Blagodat Božja čuvaše te i u progonstvu, sveti oče naš Jovane, jer si tamo, kao sveti Pavle u okovima propovedao Evanđelje Finičanima i Persijancima, tešeći verne poslanicama. I tako si napasao Crkvu sve do dana, kada zlatna usta tvoja izgovoriše poslednje reči: Hvala

Bogu na svemu! ; i duša tvoja bi prenesena na nebo od svetih Angela, koji pobedonosno klicahu: Aliluja!

Ikos 12.

Radosno pevajući, verni prenesoše svete mošti tvoje, blaženi oče naš Jovane, u Carigrad, odakle se slava tvoja promiče u sve krajeve zemlje i obiđe svu vasseljenu, učeći sve da pevaju tebi ovako:

Raduj se, putniče pokloniče, jer si u nebesku otaybinu ušao!

Raduj se, od svih Crkava molitvama ispraćeni!

Raduj se, jer si na putu u daleki Pitiunt završio putovanje u Komanu!

Raduj se, jer ti je sveštenomučenik Vasilisk predskazao končinu!

Raduj se, jer si od njega čuo ovo: Brate , sutra ćemo zajedno biti!

Raduj se, jer si se primanjem Svetih Tajni okrepio za uzlazak u raj!

Raduj se, jer se duša tvoja tiho razluči od mnogonapaćenog tela!

Raduj se, jer se truljenje ne dotače kostiju tvojih!

Raduj se, jer se na njima u hramovima prinosi Beskrvna žrtva danas!

Raduj se, žitelju nebeskih visina, obasjani svetlošću nezalaznom!

Raduj se, jer si se javio sa svetim Vasilijem Velikim i Grigorijem Bogoslovom, i naučio sve da te proslavljaju zajedno sa njima!

Raduj se, slavo Crkve vasseljenske!

Raduj se, veliki svetitelju Jovane Zlatouste!

Kondak 13.

O veliki svetitelju Jovane Zlatouste! Pogledaj sa nebeskih visina na nas u zemaljskim nizinama, i primivši od nas ovu pohvalu koju ti s ljubavlju prinosimo, umoli Gospoda Boga, da izlije na nas blagodat svoju, koja slabe leči, pravoslavne utvrđuje u Pravoslavlju, a otpale od crkve opet privodi u krilo Crkve; koja milosrđem svojim dopunjujući ono u čemu ko oskudeva, neka udostoji sve da s tobom i svima svetima uvek pevamo Gospodu Bogu: Aliluja!

(ovaj kondak se čita 3 puta, pa onda opet ikos 1. i kondak 1.)

MOLITVA

O, veliki svetitelju Jovane Zlatouste! Mnoge i raznovrsne darove primio si od Gospoda, i kao dobri i verni sluga ti si ove dane ti talante divno umnožio; zbog toga si zaista učitelj vasseljene postao, te se svaki uzrast i svako zvanje poučava od tebe. Ti si dečacima — obrazac poslušnosti, mladićima — sveto celomudrenosti, zrelim ljudima — nastavnik trudoljublja, starima — učitelj nezlobivosti, monasima — pravilo uzdržljivosti, molećima se — bogonadahnuti vođa, željnima mudrosti — prosvetitelj uma, rečitim govornicima — neiscrpni izvor reči žive, dobročiniteljima — zvezda milosrđa, starešinama — uzor mudrog upravljanja, revniteljima pravde — nadahnitelj neustrašivosti, gonjenim pravde radi — nastavnik trpljenja. Svima si bio sve, da kako god spaseš koga. No povrh svega ovoga ti si stekao ljubav, koja je sveza savršenstva, i njome si kao božanskom silom sabrao ujedno sve darove u svojoj ličnosti; i tu istu ljubav, koja razdeljene izmiruje, ti si propovedao svima vernima tumačeći reči svetih Apostola. A mi grešni, svaki imajući svoj dar, nemamo jedinstvo duha u svezi mira, bivamo sujetni, ljuteći jedan drugoga, zavideći jedan drugome. Zato darovi koji su nam razdeljeni pokazuju nam se ne na mir i spasenje, nego na omrazu i osudu. Toga radi mi razdorom vitlani pripadamo k tebi, svetitelju Božji, i skrušena srca te molimo: molitvama svojim odagnaj od srca naših svaku gordost i zavist, koje nas razdeljuju, da u mnogim udima bude jedno telo crkveno, da bismo, po reči tvoje molitve, zavoleli jedan drugog i jednomisljem ispovedali Oca i Sina i Svetoga Duha, Trojicu jednosuštnu i nerazdeljivu, sada i svagda i kroza sve vekove. Amin.